

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакаецца — 13...-11, сонечна, уначы — 20...-18, без ападкаў; у Брэсце ўдзень — 7...-5, снег, уначы — 12...-10, без ападкаў; у Гродне ўдзень — 11...-9, сонечна, уначы — 18...-16, без ападкаў; у Віцебску ўдзень — 16...-14, уначы — 24...-22, на працягу сутак — без ападкаў; у Гомелі ўдзень — 9...-7, снег, уначы — 17...-15, без ападкаў; у Магілёве ўдзень — 14...-12, уначы — 20...-18, на працягу сутак — без ападкаў.

Пейдзінгавую службу
редакції обеспечивает
МОБИЛКОМ
пейдзінг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

www.meteo.by

БІАТЛОН: ЧЭМПІЯНАТ ЕЎРОПЫ

Залаты старт

Учора раніцай стар-
таваў чэмпіянат Еўропы
на біатлоне. Першымі на
старт выйшлі мужчыны,
каб вызначыць мацней-
шага ў гонцы на 10 кіла-
метраў. Пасля не вельмі
удалага выступлення на
чэмпіянаце свету ў ня-
мецкім Оберхофе бела-
рускія «страляючыя
лыжнікі» жадалі разбіць
таваца. І гэта ім уда-
лося. Залаты медаль за-
ваёваў наш сучасны
Аляксандр Сыман (на
здымку), а на трэцюю
прыступку п'едэсталу
ўзыйшоў яшчэ адзін бела-
рус — Уладзімір Драчоў.
Сярэбраны ўзнагарода ў
паляка Сікоры.

Яшчэ два беларусы
фінішавалі далёка ад
«медальнай зоны». Алег
Рыжанкоў размясціўся
на 16-м месцы, а Аляксей
Айдаров на 26-м.

За некалькі хвілін да
падпісання нумара ў друк
стала вядома, што залатую
ўзнагароду ў спрын-
тэрскай гонцы на 7,5
кіламетра заваявала бела-
руская біатлістка
Алена Зубрылава.

Віталь ГАРБУЗАЎ.
Фота ByMedia.net

У беспрацоўя — жаночы твар

Большасць беспрацоўных у
Беларусі — жанчыны. Па стане
на 1 студзеня яны складалі 66
працэнтаў тых, хто застаўся без
працы. Гэта на 3,2 працэнта
больш, чым летась на такі ж час.
Толькі ў студзені ў дзяржаўную

службу занятасці звярнулася
звыш 86,6 тысячы жанчын. Най-
большая колькасць з іх — тамя-
лячкі. У гэтай вобласці ў студзені
згубілі працу 15,6 тысячы жан-
чын.

Ігар ВАСІЛЬЧУК.

Лікёрагарэлачны — на таргі

Таргі па продажы вытворчага
комплексу лагаскага ААТ
«Лікёрагарэлачны завод» не ад-
быліся.

Выстаўляў гэты прадпрыемст-
ва на таргі за ўнітарную запіска-
насьць Вышэйшым Гаспадарчым
судам, на таргі не было падазана
ніводнага заўважэння. Цяпер суду трэба
будзе вызначыць тэрміны пра-
ваўлення паўторнага аўкцыёна.

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ.

Курсы замежных валют

На 19 лютага Нацыянальны банк Беларусі ўсталяваў наступныя
афіцыйныя курсы замежных валют:

1 долар ШВА — 2154,00 рублёў	1 літоўскі літ — 804,35
1 еўра — 2777,69	1 малаўскі літ — 171,70
1 рэйскі рубель — 75,62	1 нарэвская крона — 316,22
1 аўстрыйскі долар — 1721,58	1 польскі злоты — 568,47
1 балгарскі лев — 1420,19	1 сінгапурскі долар — 1286,74
1 дацкая крона — 372,74	10 000 турэцкіх лір — 16,26
1 СДР — 3256,16	1 украінская грыўна — 403,94
1 ісландская крона — 32,00	1 англіійскі фунт стэрлінгаў — 4121,89
1 японскі іен — 203,95	1 чэшская крона — 84,82
1 казахскі тэнге — 15,51	1 шведская крона — 302,27
1 канадскі долар — 1643,15	1 швейцарскі франк — 1764,63
1 кувейцкі дынар — 7307,89	1 эстонская крона — 177,50
1 кыргызскі сом — 49,60	
1 латвійскі лат — 4113,04	

І ў другім квартале — будзем разам!

Нагадаем: ідзе падпіска на II квартал 2004 года.

Каб не застацца без «Народнай волі»,
многім чытачам трэба працягнуць падпіску.

Не спазніцеся!

Пиар — просто конфетка!

Кирилл
ПОЗНЯК

Аналітыкі адзначаюць, што ў беларускай
опозиции в дефиците оригинальный, а глав-
ное, качественный и эффективный пиар.
Мол, их политтехнологи почти не работают.
Но на днях автор этих строк был просто пора-
жен. В одном из торговых ларьков на столич-
ной улице Немца бросились в глаза конфет-
ки-«ледицы», на которых крупно красовалось
название «54+» (смотри фото). То были бренд
опозиционной Народной коалиции «Пятёрка
плюс».

Путь к сердцу избирателя лежит через их
рецепторы и желудок! Хороший ход в услови-
ях, когда оппозиция не имеет доступа к госу-
дарственным информационным ресурсам.
Ненавязчивый такой пиар: публикация покупает
«ледицы» «54+» и ассоциирует их с коалицией.
До парламентских выборов осенью 2004 года
эти политические конфеты смогут попроси-
вать немало белорусов. Да, конфеты — это
куда пиарнее, чем всякие там наклейки.

На обертках конфет «54+» написано, что
они сделаны в Аргентине. Но ведь оппозиция
вроде вожжи туда не совершила и поддержи-
вать установления демократии в нашей стра-
не не просила! Видимо, Аргентина — это так,
для конспирации. Чтоб никто не догадался!

Интересно, запретят ли власти торговать
ледицами с названием «54+»? Или их остано-
вит угроза международного скандала с Арген-
тиной, особенно в преддверии теннисного
матча на Кубок Дэвиса между нашими стра-
нами?

Возможно, белорусские власти ответят на
конфетный пиар оппозиции своей пропаган-
дистской гастрономией. Недавно пивзавод
«Крыніца» выпустил новое крепкое пиво
«Александрія», в названии которого многие
увидели политический намек. Правда, это до-
вольно далекая ассоциация. Нужно что-ни-
будь более доходчивое: например, «пьяники
президентские» или «халва президентская».

Однако хорошее название — это полдела.
Нужно, чтобы пишевики сделали политичес-
кий продукт вкусным. Чтобы не было, как у
Якуба Коласа в «Новой зямлі». Помните?

— Ну, дзядзька, як на смак, прызнайся?

— Паскудства, брат, і не пытайся!

(«Белорусские новости».)

ЗВАРОТ да выкладчыкаў вышэйшых навучальных устаноў Беларусі

З 1995 года ў нашай краіне
— Рэспубліцы Беларусь — зноў
вынісся беларуская мова з
адукацыйнай сферы. Так, у
Гродна ў 1994—1995 гг. да 75%
першакласнікаў пачыналі вучы-
цца па-беларуску, а сёння іх
0%. Летась быў зачынены Нацы-
янальны гуманітарны ліцей у
Мінску — прастыжная наву-
чальная ўстанова, у якой выкла-
данне вялося паўнацэнна па бела-
рускай мове. У ВУНУ спынена
афіцыйная падтрымка выклад-
чыкаў, якія жадалі б выкладаць
па-беларуску, а ў некаторых вы-
кладках назіраецца адміністра-
цыйны ціск на іх.

Сёння нацыянальная мова
беларусаў таксама выдалася з
інфармацыйнай прасторы, з
адміністрацыйных органаў,
іншых сфер. Мінская
адміністрацыя пазбавіла рэс-
публіканскую арганізацыю
ТБМ арандуемага памяшкання.
Між тым агучывалася,
што мова разам з іншымі нацы-
янальнымі каштоўнасцямі
(гісторыя ўласнага народа, на-
цыянальнымі традыцыямі і
фальклорам, нацыянальным
светапоглядом і сімваламі,
іншымі праявамі нацыянальнай
культуры) мае ключовае значен-
не ў арганізацыі агульнаграмад-
скага жыцця. Гэтыя фактары —
і мова сярод іх найважнейшыя —
ёсць аснова для таго, каб кожны
грамадзянін, які жыве на зямлі
сваіх продкаў, пачуваўся яе
паўнаважным гаспадаром.
Дзяленны каштоўнасці ствара-
юць сістэму міжасобных сувя-
зю, у якой адымаецца адна з
усіх грамадзян краіны ў цэлас-
ную супольнасць.

І пачуццё гаспадарства сваёй
зямлі, і нябачная атмасфера
культурных сувязю ў грамадст-

ве не дазваляюць прадстаўнікам
улады стаць па-над ім, з'яўля-
юцца ключавымі ўмовамі кан-
тролю над уладай і станаўлення
сапраўды дэмакратычнай сістэ-
мы ў краіне. Грамадства, аб'яд-
нанае супольнасцю нацыяналь-
ных каштоўнасцяў, прымушае
дзяржаўных кіраўнікоў рэалі-
заваць менавіта яго аб'ек-
тыўныя інтарэсы. У выніку
ствараюцца ўмовы, калі кожны
грамадзянін пасобіць у ўсё гра-
мадства ў цэлым набываючы
магчымасці максімальнага рас-
сялення ўласнага патэнцыялу, а
з'яўляюцца, ціснае грамадства,
у сваю чаргу, становіцца над-
зейнай апорай дэмакратычнай
улады. Восць чаму ва ўсіх краінах
— і вакол Беларусі, і далёка ад
яе — пытанне нацыянальнай
мовы (як толькі слабе імперскі
ціск звонку) заўсёды вырашалася
карэляльна і на яе карысць.

Усё гэта азначае, што вар-
танне беларускай мовы адпавед-
нага ёй статусу ёсць толькі пы-
танне часу. Гэта — няўхільны
імператыв, адмаўляць які мо-
гуць толькі недалёкія людзі
альбо тая, хто, разбураючы і дэ-
маралізуючы нашу грамадства,
разлічваецца абараніць свой са-
цыяла-эканамічны інтарэс.
Сённяшні ж стан беларускай
мовы ў нашым грамадстве ў
цэлым і адукацыйнай сістэме ў
прыкрысці — дадатковы доказ
неадпаведнасці ўмоў жыцця бела-
рускага грамадства сучасным
цывілізацыйным нормам.

Ключовае значэнне для пас-
пяховай беларусізацыі ўсёй
сістэмы адукацыі мелі і будзе

Зварот прывітаў агульным сходам
Гродзенскага гарадскога грамадскага аб'яднання
«Таварыства беларускай вышэйшай школы».

мець роля нашай мовы ў вышэй-
шых навучальных устаноўках.
Зараз у трох універсітэтах Грод-
на ёсць каля трыццаці выклад-
чыкаў (не ўлічваючы выкладчы-
каў беларускаўчучых кафедр),
якія працуюць па-беларуску. Як
паказвае досвед, наша мова ва
усіх выпадках з'яўляецца выдат-
най прыладай для забеспячэння
высокага ўзроўню выкладання.
Прыкладам, што патрыятычныя
памкненні беларускамоўных
выкладчыкаў сустракаюцца з
выразнай прыхільнасцю пера-
важнай ўласнага патэнцыялу, а
наша моладзь дастаткова добра
успяляе значныя высока-
каўзальныя грамадскія
каштоўнасці...

Заклікаем выкладчыкаў
усіх ВУНУ Беларусі актыўна вы-
карыстоўваць нашу мову ва ўсіх
формах практычнай выклад-
чыцкай і навуковай дзейнасці.
Чытайце лекцыі і вядзце за-
нятыя па-беларуску!

Пішыце навучныя і мета-
дзкія дапаможнікі, планы і
справы па-беларуску!

Афармляйце дысертацыі на
беларускай мове!

Не абавязкова пераходзіць
на нашу мову адразу і ў поўным
аб'ёме. Завоце за год хоць бы
крок: падрыхтуйце адну лек-
цыю, напішыце адзін метады-
чны дапаможнік, правядзіце
частку заняткаў па-беларуску —
і вы ўжо зробіце вялікі ўнёсак у
нашу агульную справу.

А ў наступным годзе зрабіце
чарговыя 2-3 крокі. І так далей...

Программа стипендий им. Лейна Киркланда

Польско-Американская Фундация Вольности (учредитель)
и Польско-Американская Комиссия Фулбрайта (администратор)

объявляют открытый конкурс на стипендии им. Лейна Киркланда на 2004—2005 академический год

Целью стипендиальной программы им. Лейна Киркланда (Lane Kirkland Scholarship Program) является распространение и передача польского опыта в сфере экономических преобразований и изменений социальной системы соседним странам Центральной и Восточной Европы.

Проект осуществляется в рамках двухместовых дополнительных курсов в польских высших учебных заведениях, а также включает в себя профессиональные стажировки в частных и государственных учреждениях (2—4 недели).

КАНДИДАТЫ: в 2004—2005 академическом году программа Киркланда предназначена для граждан Украины, Беларуси, России (Калининградская область), Литвы, Словакии, Молдовы и Грузии, являющихся научными сотрудниками вузов, научных институтов, государственными служащими, экспертами, работниками общественной сферы и органов самоуправления, лидерами неправительственных организаций, предпринимателями, менеджерами, лидерами малых и средних предприятий, журналистами.

СФЕРА: экономика, управление, общественная администрация, управление бизнесом, местные органы самоуправления, законодательство, общественные науки, политические науки.

Предпочтение будет отдано кандидатам в возрасте до 35 лет (в обоснованных случаях до 40 лет), а также кандидатам, ведущим активную деятельность в общественной и профессиональной сфере, имеющим значительные достижения в своей области.

ФОРМАЛЬНЫЕ КРИТЕРИИ: гражданство и постоянное жительство в одной из семи перечисленных стран (обладатели вида на жительство в Польше претендовать на стипендию Киркланда не могут), законченное высшее образование (научных работников желательное звание доктора, кандидата наук), знание польского языка — на уровне, позволяющем принимать участие в семинарах и лекциях, или английского — в случае выбора конкретных курсов на этом языке, профессиональный опыт — минимум 2 года.

НЕОБХОДИМЫЕ ДОКУМЕНТЫ: 1) Форма подачи заявки: а) анкета, содержащая персональные данные кандидата, с приложенной к ней фотографией; б) мотивационное письмо, содержащее обоснование намерения участвовать в программе Киркланда, а также предложения, касающиеся пребывания в Польше и перспективных планов кандидата (до 2 страниц); 2) CV с приложенным перечнем публикаций; можно прислать отдельную публикацию; кандидаты, не ведущие научной деятельности, должны приложить перечень работ, достижений, реализованных задач и проектов, по возможности подтвержденных документально; 3) два рекомендательных письма на польском или английском языке с характеристикой достижений и профессионального уровня кандидата, а также дальнейших перспектив его деятельности должны быть высланы непосредственно в Комиссию Фулбрайта рекомендующим лицом; 4) копия диплома об окончании высшего учебного заведения (при наличии ученой степени — копия диплома кандидата наук).

ПОДАЧА ЗАЯВОК: анкету, описание программы и другую информацию можно заказать по почте, электронной почте или по телефону в Польско-Американской Комиссии Фулбрайта; существует также возможность получить их по Интернету на веб-страницах www.fulbright.edu.pl и www.ProgramKirklanda.engo.pl, а также в Посольстве РП в РБ. Оригиналы заявлений и рекомендательных писем просим высылать по указанному ниже адресу до 15 марта 2004 года. Анкеты, отправленные после указанного срока, рассматриваться не будут.

Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta — ul. Nowy Świat 4, 00-497
Warszawa — Polska

тел. (48-22) 628-7950, 625 6932, 625 6978 факс: (48-22) 628 7943
e-mail: fulbright@fulbright.edu.pl

Интернет: <http://www.fulbright.edu.pl>

ЧТО ПРОИСХОДИТ В МИРЕ

Шаттлы начнут летать не раньше января 2005 года

Первый полет американского шаттла состоится не ранее января-марта 2005 года. С таким заявлением выступил один из работников администрации NASA. Ранее осуществил первый полет шаттла Columbia запуск шаттла планировалось в сентябре-октябре, однако в Агентстве приняли решение отложить возобновление полетов в связи с необходимостью более тщательно изучить распределение потоков воздуха вокруг внешнего топливного резервуара челнока. Особое внимание к проблеме с внешним резервуаром вызвано тем, что, по мнению специалистов NASA, именно недостатки конструкции бака привели к катастрофе Columbia во время запуска челнока на Землю 1 февраля 2003 года.

Основной версией катастрофы шаттла является предположение о том, что при старте корабля от топливного бака откололся кусок теплоизоляционного материала, повредивший корпус Columbia и нарушивший теплозащиту корабля. По словам представителя NASA, запуск челнока Atlantis с очередной экспедицией не может быть осуществлен в 2004 году, поскольку инженеры Агентства просто не успевают выполнить все процедуры по обеспечению безопасности запуска, предусмотренные новыми правилами, вступившими в силу после катастрофы Columbia.

В Токио обстреляли здание Министерства обороны

В столице Японии Токио возле здания военного ведомства страны — Агентства обороны Японии — произошел взрыв. По предварительным данным полиции, взрыв произошёл в результате разрыва двух ракет, которые, по всей видимости, были выпущены по зданию агентства с территории расположенного рядом храма. Полицияские обнаружили там две стальные трубы, которые, предположительно, использовались для запуска ракет. Как сообщается, заметных разрушений здания агентства не зафиксировано. По предварительной информации, никто из людей не пострадал.

Оперативные службы предполагают, что акция могла быть совершена противниками решения японского правительства направить миротворческий корпус в Ирак. Возможно, речь идет об исламских экстремистах или местных левых радикалах. В январе Япония приняла решение направить в Ирак около тысячи своих военных, а настоящее время около 100 из них уже переброшены туда. Японские войска размещены за пределами своей страны впервые со времен Второй мировой войны.

Франция может отправить миротворческий контингент на Гаити

Министр иностранных дел Франции Доминик де Вильпен пообещал оказать помощь бывшей французской колонии Гаити, где продолжается антиправительственный мятеж. По словам де Вильпена, Франция готова отправить на остров гуманитарный груз. При этом он заявил, что французское правительство также рассматривает вопрос о размещении на Гаити миротворческого контингента. Мятеж на Гаити начался в начале февраля, когда противники президента страны Жана Бертрана Аристиды захватили контроль над городом Гонива. Вскоре жители еще 10 городов на севере и западе государства присоединились к мятежникам и потребовали отставки Аристиды.

В результате столкновений между сторонниками и противниками правительственного режима погибли около 50 человек.

Полиция Гонконга арестовала агента ФБР за 15 патронов

В аэропорту Гонконга был арестован агент ФБР, в ручном кланде которого были обнаружены 15 боевых патронов и магазин от пистолета, сообщает CNN со ссылкой на источники в местной полиции. Арест был произведен еще 8 февраля, когда 39-летний сотрудник американской спецслужбы делал пересадку с одного рейса на другой. По местным законам запрещается провоз боеприпасов без лицензии, однако на данный момент неизвестно, будет ли агенту предъявлено обвинение. По некоторым данным, агент просто забыл, что у него в багаже лежат патроны, причем самого пистолета при нем не было.

Сотрудник спецслужбы следовал маршрутом из Нью-Йорка в Бангкок, однако непонятно, была ли связана его поездка с выполнением служебных обязанностей. По словам представителя гонконгской полиции, после ареста агент был освобожден под залог, и в среду ему надлежит явиться в полицейский участок.

Буша обвинили в косвенной поддержке диктаторских режимов

Война с терроризмом, объявленная администрацией президента США Джорджа Буша, привела к серьезным нарушениям прав человека и дала повод диктаторским режимам ужесточить преследования граждан. Об этом говорится в докладе Международного института стратегических исследований, штаб-квартира которого находится в Лондоне. В числе диктаторских режимов, которым помогла американская администрация, автор доклада профессор Розмари Фитц назвал Пакистан и Узбекистан. По ее словам, политика США позволила правительствам этих стран опираться на принятые республикой законы, составляя на то, что они следуют духу американского Патриотического акта, направленного против террористов.

Фитц также утверждает, что американская администрация сама нарушила права человека, создав лагерь заключенных на военной базе в Гуантанаме, где содержатся захваченные в Афганистане таджики. Как говорится в докладе, при допросах подозреваемых в терроризме американские спецслужбы не соблюдают конвенцию против пыток, принятую в 1984 году и подписанную США десятилетиями ранее. По словам Фитц, США передали некоторых заключенных странам, где против них с большей вероятностью могут быть применены пытки.

Латвия переоборудует для нужд НАТО бывшие советские военные аэродромы

Бывшие советские военные аэродромы в Латвии планируется переоборудовать для нужд НАТО. Министр обороны Латвии Гирте Кристофска заявил в интервью газете Latvian Aizsardziba, что переоборудование аэродромов в Риге и Лиепаях, городе в 60 километрах к востоку от столицы, начнется уже в этом году. По словам министра, аэродромы не будут принадлежать сверхнационалистическому альянсу, но будут использоваться для выполнения задач, стоящих перед странами — членами НАТО. Кроме того, министр считает, что в будущем «могла бы быть создана объединенная эскадрилья штурмовиков прибалтийских стран для выполнения задач по патрулированию» совместного воздушного пространства Балтии.

Говоря о возможных протестах со стороны России в отношении создания таких военных аэродромов на территории Латвии, Кристофска заявил, что «у России не может быть никаких возражений», поскольку «она не имеет ни морального, ни юридического основания» для политической риторики.

С ЛЕНТЫ БИ-БИ-СИ

Из Голландии выплывают беженцев

Парламент Нидерландов проголосовал за закон о высылке из страны тысяч соискателей политического убежища, которым было в нем отказано. 26 тысяч человек будут депортированы из страны. Некоторые из них прожили в Голландии несколько лет. Законопроект, в пользу которого высказываются правительство, поддерживает и часть населения страны, однако многие в этом традиционном терпимом обществе недовольны им. Один из соискателей убежища, которому грозит депортация, в знак протеста зашил себе глаза и рот.

Законопроект относится к тем, кто приехал в страну до 1 апреля 2001 года. 2300 человек, чьи случаи признаны наиболее серьезными, получили разрешение остаться, однако 26 тысяч должны, согласно документу, покинуть страну в течение трех лет.

Парламентское большинство поддерживает эти планы. Однако против выступают многие известные члены голландского общества, в том числе Совет церкви и ряд мэров. «Многие беженцы живут в критических условиях. У них физические и психические проблемы, их семьи разрушены, а на родине у них небезопасно», — говорится в письме Совета церкви правительству. Комиссар ООН по делам беженцев Рууд Лубберс выразил обеспокоенность планами голландских властей.

Известная правозащитная организация Human Rights Watch тоже осудила законопроект, заявив, что беженцам, в том числе и детям, придется отправиться обратно в опасные районы. Однако голландские власти заявляют, что не собираются выселять тех, кому грозит подлинная опасность.

В Китае арестован интернет-диссидент

Китайские власти предъявили официальное обвинение в подстрекательстве к совершению государственной власти Ду Даобин, находящегося под стражей с октября прошлого года.

40-летний диссидент Ду Даобин был арестован за то, что распространял в Интернете 28 статей критического по отношению к китайским властям характера. По словам представителя бюро общественной безопасности центральной провинции Хубэй, статьи представляли собой петиции с призывами к свержению социалистического строя в Китае.

Одна из статей Даобина была посвящена принятию нового закона о безопасности, который вызвал в китайской общественности много споров. Обсуждение проекта закона было отложено в прошлом году после широкомасштабных протестов на улицах Гонконга.

Как передает местное агентство новостей «Синхуа», Ду Даобин также помогал за определенное вознаграждение другим диссидентам публиковать свои статьи в Интернете.

По словам представителей полиции, Ду Даобин «превысил свое законное право на критику правительства». Однако, где провозгласил мерта дозволенного отступить, неясно. Ду Даобин до ареста работал в медицинской страховой компании в городе Иччун провинции Хубэй.

Его арест привлек внимание правозащитников, прессы, а также единомышленников Даобина. За их подписью было послано письмо премьер-министру Китая с требованием освободить диссидента.

ЛЮБОПЫТНО

К врачу после рекордного поцелуя

Итальянец, побивший мировой рекорд по продолжительности поцелуя, вынужден был обратиться к медикам. Ему даже пришлось провести некоторое время с кислородной маской на лице.

Организаторы «поцелуйного марафона», прошедшего в городе Виченца на севере Италии, заявили, что поцелуй Андреа Сартти и его подруги Анны Чен продолжался 31 час 18 минут. После того как рекорд был побит, медикам пришлось в экстренном порядке провести Сартти сеанс интенсивной терапии.

По сообщению из Италии, Андреа Сартти и Анна Чен решили принять участие в марафоне ради того, чтобы выиграть приз в 12700 евро. Этот денежный приз не хватало для того, чтобы сыграть в шахматы. Правила соревнований были очень строгими — участники не могли есть, пить, отправлять естественные надобности и говорить. Организатор турнира Лучано Гаджика так объяснил феноменальный результат рекордсменов: «Они очень хорошо сконцентрировались и не думали о том, сколько прошло времени». Если представители Книги рекордов Гиннесса зарегистрируют результат итальянцев, то можно будет говорить, что предыдущий рекорд побит на 19 минут.

Шварценеггер устроит рай для курящих

Губернатор Калифорнии Арнольд Шварценеггер, известный своим пристрастием к сигарам, собирается снять часть крыш над внутренним двориком калифорнийского Капитолия, чтобы устроить там площадку для курения.

Таким образом, он надеется обойти закон штата, запрещающий курение в офисах, барах и ресторанах. Там же планируется выделить зону для приема гостей в полуоткрытой обстановке. По словам пресс-атташе Шварценеггера Терри Карбо, это поможет создать более позитивную атмосферу, в которой с губернатором можно будет общаться на равных, в отличие от ситуации, когда он сидит за рабочим столом в своем кабинете.

Сам Арнольд утверждает, что его привычка уже принесла ему политические дивиденды. Например, за курением сигар ему удалось убедить лидеров демократического большинства в законодательном собрании штата одобрить законопроект о долгосрочном займе на сумму 15 миллиардов долларов, чтобы покрыть огромный дефицит бюджета.

В то же время решение губернатора возмутило противников курения. В предложении выложить у здания Капитолия в Сакраменто собралось несколько десятков человек, чтобы выразить протест против планов Шварценеггера по созданию площадки для курения в стенах госучреждения. Они несли плакаты с изображением выходящих из папашки политиков и актеров, умерших от болезней, вызванных курением.

Более 210 гадоў таму, 23 верасня 1793 года, у час апошняга сойма Рэчы Паспалітай, што праходзіў у Новым замку ў Гародні, адбылося знакамітае «нямое пасяджэнне». Яно ўвайшло ў працы многіх польскіх гісторыкаў; у нас, у Беларусі, пра яго ведаюць далёка не ўсе. Прапануем увазе чытачоў «Народнай волі» яшчэ адну старонку нашай гісторыі.

Гродзенскі сойм 1793 года: «нямое пасяджэнне»

Зрэйсёўшася вясной 1793 года другі паезд Рэчы Паспалітай, Рэсія і Прусія вырашылі прымусяць яе асявіць іх гвалт шляхам палобнай уступкі ўжо захопленых тэрыторый. Зацягваючы пазіцыю планаваліся зрэйсёўшася на сойме, спецыяльна дэля гэтага мэта скаліліся ў Гродне. Варшава была за нарта радыкальна настроена дэля таго мэрапрыстэту.

Уладкаваў прыкрытую хітрысцю і падманам справу паздзель было даручана вядомаму расійскаму дзяржаўнаму дэляу, выхадцу са старажытнага роду з Дані графу Якаву Сіверсу, прызначанаму Канцлеру ІІ назавычайным і паўнамоцным паслом у Рэчы Паспалітай.

Сіверс, які з'явіўся ў Варшаве і Гродне ў час краінага бясілля Рэчы Паспалітай і краінага магутнасці над ёю Рэсіі, выклікаў тут шкавісць і павугу, надзеі і страх. Яго прыбыццё ў Гродне было сустрэтам грымрам гадзі і натоўпам народна.

У Гродзе, які ў іх з'явіўся ў дзяржаве, адбыўся раскол на прыхільнікаў саюза з Рэсіяй і праціўнікаў. Першыя спяшліся заявіць пра гэта перад паслом. Сярод тых, хто меў уплыў на дзяржаўныя справы, былі нямалыя чужацкія агенты, прыбылі куд, старосты. Яны нават канкурывалі паміж сабой у забяганні перад Сіверсам. На іх і з'явіўся стаўку Сіверс. Палаво выдаткаў на паданнішні ім рабілася за кошт прускага пасада Бухгольца, які таксама прыхаў у Гродне.

З дапамогаю двух магутных рукавічкі падкупу і страху — на сойм былі абраны дэпутаты, згодна падпісалі ўсе, што іх завадаў. Сіверс пашуў за Рэсію, Бухгольц — за Прусію. Ад паловы да 2/3 дэпутатаў гродзенскага сойма мелі фінансавыя абавязанасці перад дзяржавай, паграбаванымі якіх яны яма грамадзяне Рэчы Паспалітай павінны былі бы прасіцца. Набаршчы прысла даваў сам кароль. Ён атрымаў падчас сойма з рук Сіверса не менш як 35 тысяч дукатаў. Кожны «шараго» дэпутат абавязваўся для Рэсіі па 200 чырвоныя ў месцы. У гэтым не было нічога новага для Рэчы Паспалітай. Як раней павінны былі бы прасіцца. Набаршчы прысла даваў сам кароль. Ён атрымаў падчас сойма з рук Сіверса не менш як 35 тысяч дукатаў. Кожны «шараго» дэпутат абавязваўся для Рэсіі па 200 чырвоныя ў месцы.

Але не толькі надзеі на асабісты выгады ад імператрыцы склалі большасць абраных на сойм дэпутатаў да саюза з Рэсіяй. Сярод іх былі і перахвалены, якіх лепша будучыня для іх Басчы-каўчыны, у іх уцесны з ёю абавязанні. У той час гэтыя адданыя Рэсіі большасць, абурана вераломствам Прусіі і нанесеным яе з боку крыўдамі, павінны пацудзім нявысці з да гэтай краіны. Паграбаванні Прусіі падтрымлівалі толькі некаторыя падкупленыя ёю дэпутаты.

У выключных абставінах расійскага дыктату, сярод тэрыторій, якіх Рэсія павінна была забяліць, запаліўшы ніжнюю палату сойма — так званую палатку ібу — крэатурамі без сумлення. На дэпутатах камплект не хадзіла зарадкаў. Старагна падкупленыя дэпутатах сціла пацяля... Ніягдзёны на ўсе шкады, трапілі на сойм і нешматлікія гоміны, непакупленыя і адданыя патрыёты сваёй краіны.

І вось абраныя на павятовах соймах дэпутаты з'ехаліся ў Гродне. Тут для іх наймалі кватэры і экажыа, давалі абеды і палілі даравае. Заваляса, пры такой раскладцы сіл справа дэпутатах зямель пойдзе, як па масе. Адныя выкутася іх хітрымі праціўнікаў паздзель, у той трапіў у кола дэпутатаў, ды і тых, хто, пакынуўшыся за кошт дзяржавы, якіх дэлялі Рэч Паспалітай, захавалі вернасць ёй, ускладнілі кох сойму і зацікавілі яго амаль на паўгода.

Сойм, які планавалася на два трыдзяткі, працягнуўся з 17 чэрвеня па 24 лістапада 1793 года. Ён стаў апошнім і адначасова самым бурным парламентам у гісторыі Рэчы Паспалітай, аказаў жорсткі супраціўленне дамаганям дзяржаў-захопнікаў. Гэты алпор здымаў Еўропу, быліта карты палітыкаў і на тры месяцы (у параўнанні з разлікам Сіверса) зацягнуў час падпісання трактата аб другім паездзе.

Трагічная сітуацыя, у якой апынуліся дэпутаты, беспрэкладны гвалт, якому яны падвергіліся, пафас соймавых выступленняў, рэха якіх разнаслабля па свеце, надалі гродзенскаму сойму рысы трагічнай узнёсласці. Але бессаромная праджажасць дэпутатаў, кантэраст паміж іх палымымі правамамі і фінансавымі разлікамі з расійскім паслом, пагоня за забавамі, скіраванымі прынаху гавяном і прыкрасым фарсам.

З першага ж паслядзяння сойма пачалася збоі. Дэпутаты аказалі нечакане супраціўленне спачатку ў працэдурным пытанні. Нельта было прымусяць іх зрабіць нямалую наступнага кроку, не ўжываючы пры гэтым пастынага моцнага іску на іх.

Выбар маршалка (старшыні, або спікера, сойма) працягваўся тры дні і шоб так бурна, што скінулі распісцы, павалілі малітоўную лаўку перад ім. Не маючы магчымасці ўжываць пасольскую ібу, Сіверс пашуў ужо на тры дзень сойма, 19 чэрвеня, на вршшт шэрагу дэпутатаў.

Маршалкам абраны нягледзячы на пратэст Рэсіі Станіслава Бялінскага. Ён прынес прасягу нельзе ў куце, хаваючыся за спінамі гэтых жа нягледзячы, якіх на гэты раз абаранілі яго ад кулакоў раз'юшаных патрыётаў. Падчас сойма ён ні разу не дапусціў таягнага гавяна. Адкрытае гавянае не ўмела, каб дэмакратычна зменіць агульнае накіраванне, было непрыкрытай прынамш тэроу.

Дэлегатаў сойма ўмела можна падзяліць на тры групы. І. Самы зацятны алпор аказала купка патрыётаў. Усёго іх было на сойме крыху больш за 20 чалавек, пры агульным колькасці 140 дэпутатаў. Гэты нямалы, уладкаваў нямалую агульную колькасць членаў сойма. Зусім хадзіла б, каб атрымаць большасць пры тайным гавянаві. Іх роля была несапрамерна большай з іх колькасцю. Нельта было какашы, што яны змочылі перашколіць новаму паездзе. Азінай іх надзеі было зацікавіць часу, каб дэмакратычна зменіць еўрапейскай сітуацыі, акая магла б выратаваць Рэч Паспалітай. Гэта група была барышчу да апошняга, з абуреннем адкідавалі любыя аргументы большасці, што згодна на падзеі яны забяліца засталі рэшыне Рэчы Паспалітай злізасці і ізаляцыі.

ІІ. Колькіх членаў агульнае накіраванне, якіх лозунгам быў: «Калі прыліжэцца з'явіцца, то зліжэцца з гомарам, а не з гандыяй». Яны не раз перакрэслівалі хадзі Сіверса і Бухгольца, змагалі даўжэй, чым гэта можна было чакаць, адтэрмінаваць прыход нямалучага паражэння, ратучы гродзенскі сойм ад поўнай ганьбы. Нейбольшыя выдатныя прадстаўнікі палітыкі азінай былі Сымон Шыдлоўскі, Дыніскі Мікорскі, Ксаверы Станіскі, Юзаф Кімбры і іншыя.

Памыла апазіцыі ў тым, што яна ніколі не выступіла адначасова, не мела праграмы і краінавісці. Але яе вылучала аргументацыя. З моманту адкрыцця сойма і да гістарычнага «нямога пасяджэння» 23 верасня пятнаццаты найбольш выдатны апазіцыянеру прамавілі амаль палову выступлення на сойме.

Ходы, што зламала і без таго вялае супраціўленне караля. Тады з каралеўскага трона палыцелі тактычныя заявы аб адрачэнні ад кароны. Потым пайшлі ўступкі... Кожны наступны дзень працы сойма расчароваў грамадскую думку і змяняў сімптмы да караля. Свайм прыездом на сойм у Гродне і занятай пазіцыі ён фактычна зрэйсёўшася палітычнае самазабывства. Такое зварышэнне панавання Панятоўскага кінула шчы на ўсё яго 30-гадовае праўленне.

Працэдурныя з'яўляныя з падпісаннем ратыфікацыйнага трактата з Рэсіяй, працягваліся ад 20 чэрвеня да 19 жніўня. Ён «прайшоў» нягледзячы. Яшчэ больш шэкаў аказалася справа з Прусіяй. На абмеркаванні і падпісанне нявызначана ёй трактата спатрабілася больш як два месяцы — ад 20 ліпеня да 25 верасня. Утварылася моцная антыпруская апазіцыя. Спачатку дэпутаты даўга даказвалі несправядлівасць прускай дамаганні, прапанавалі адкісці сойм, закрыць яго, аддаць кавалак, на які прэтэндэ Прусія, Рэсія, каб пасварыць гэтыя дзяржавы і сутыкнуць у ваяне.

Вос я апісвае абстаўнку тых дзён пільнае ўладзіслаў Рэымонт у саім тэку «Апошні сойм Рэчы Паспалітай». «Гродне прадставіла сабой сапраўды неабвычайную картину — так возбуджэн і звольнавалі бы он. Все я повсюду интересовались только одним вопросом — о трактате, в бесконечных спорах взвешивались шансы «за» и «против» его принятия или отклонения сеймом. Даже простые народы ярко выражали свою ненависть к Пруссии. Однажды ночью были выбиты стекла у Бухгольца — его квартиру пришлось окружить кордоном grenadierов Цицианова. Каким-то немцев едва удалось вырвать из рук разъяренной толпы. И серьезно застыли призрачные тот факт, что среди бедняк на площади перед монастырем отнюдь неслучайно сожжен портрет прусского короля, а имена его приспешников в польском сейме были вывешены на посмищене многочисленной публики, которую казкам удалось разнаты только с помощью мятежников».

Сейм ежечасно представлял собой поле сражения между кучкой самоотверженных героев и целой вереницей колеблющихся, недальновидных и продажных, поддерживаемых могущественной коалицией безразличной наглости соседних держав.

Беспрепятственно произносились громовые речи, протесты, шли голосования. Беспрепятственно вспыхивали споры, затяжные переговоры, длительные церемонии извинений перед поминутно оскорбляемым королевским величеством, завершаемые всеобщим целованием королевской руки. — только бы отступить, хоть на один день, только бы этим сопротивлением разбудить совесть и криками отчаяния встряхнуть спящих».

У чаканні расшчагата пасяджэння некаторыя дэпутаты задумалі ўцячы з горада. Баючыся, каб не разбегзецца ўвесь сойм, Сіверс даў запамінаць горада не вытаскаць. Ужываючы патроны з рознымі крутымі меры, ён прысцягнуў дэпутатаў. Толькі рускаму калегу Бухгольцу абавязаны тым, што прускае пытанне крапулася з месца і было вырашана на карысць яго дзяржавы. 2 верасня Сіверс да паштурхоўвання трактата з Прусіяй пашуў на адназначнае высковай сілы.

Калі 2 верасня падкуплены Бухгольцам пасад Адам Падгорскі прапанаваў згадзіцца на падпісанне трактата з Прусіяй — дарчы, пазней ён атрымаў 800 злотых за сваю нічужаную паслугу, у якасці пачатковай стрыжня дурна. Паштурхоўваў дэпутаты з'явіліся на тым сойме, аказаліся ў куце, аказаліся ў куце. Часам заваляса, што вось вась разгаварыла кулачы бы. Сярод агульнага гавяса амаль не было чуваць прамоу. Шыдлоўскі ўпаў у шаленства, крычаў, што было сілы: «Шыдла, здраднік, і кожны, хто яго падтрымвае, гэты ёсць». Паштурхоўваў кароль Падгорскі. Па паграбаванні караля той вышхуў з залы. Там на яго накінуліся дакеі, білі, парвалі кунтуш.

Расійскі пасад арыштоўваў дэпутатаў сойма, вывозіў іх з Гродне, абшчуваў на прадмет

РЭХА

Чужыя назвы, чужыя імёны

Прачытай у «НВ» артыкул Гітэ Бардзінай: «Однобокая какаш-то память». Нада зладзёная тэма закранута, і не першы раз. Такія бядуладзія ў назвах вуліц нават у Мінску дзесята, а што ўжо казаш пра правільнасць...

Напрыклад, пра нашу Ліду. Чаму рэда 1993 года я тэма пытанне пера кіраўніцтвам горада, у мясцовым друку. Першы раз — яшчэ на сконце савецкіх часоў, перад гаркамам партыі. Тады, праўда, вуліцы імя сталінскага ястрава Башынскага пераймявалі на Вішневу. А цяпер і слухах ніхто не хоча...

Калі зярнуць у пылібное праблемы, то ўбачым даволу «крыжаванку» неларэчнасці. У назвах вуліц, завулкаў, плошчаў гаралоў — старонкі гісторыі. Асабліва старажытных паселішчаў. Ліда толькі зноўку выглядае сучасным горадам. На самай справе ёй ужо далёка за 600 гадоў. А паспрабуйце прачытаць у тапаніміцы хоць радок з той славянскай гісторыі. Нідзе не ўбачыш, не пачуеш нават імя заснавальніка горада — па звестках, Літоўскага князя Гедыміна.

Ад заснавання Ліды яе галоўнымі вуліцамі былі, натуральна, Віленская, Каменская, Гедыміна, Крывая. Зараз — усе яшчэ Савецкая, Ленінская. Нібыта нічога не змянілася ў характары часу. А чаму не вярнуць тым жа Савецкай і Ленінскай іх гістарычныя імёны?

У Лідзе 365 вуліц і завулкаў. Але са 153 імёнаў вядомых людзей толькі 19 маюць нейкае дачыненне да Ліды і Беларусі ўвогуле. Астатнія ж пераважна — дзеячы ўсходняй краіны-суседзі. Вос дэкасправядлівасці!

Я жыў па вуліцы Ляманасова, якая да 1946 года называлася імем павятовага навадзінскага героя Гавушы Касцюшкі. Я не маю нічога супраць сусветнавядомага расійскага вучонага, але хто з іх бліжэй да нас, беларусаў? Алказ напрошваецца сам сабой. Тое ж самае можна сказаць пра вуліцу Імя Алека Дудзіна, які не мае наоту ніякага дачынення да Ліды і Беларусі, у нас што, сваё герояў не хапае, што трэба чужых пачынаць?

Праўда, у нашым горадзе

Анатоль Фёдаравіч КУЛЕШ, пастаянны падпісчык «Народнай волі».

Сяргух МАЗОЗАУ.

Месяцавы календар садова-агародных работ на 2004 год

Месяцавы календар прызначаны для садоваду і агароднікаў Рэспублікі Беларусь, суседніх абласцей Расіі, Украіны і дзяржаў Балты. У ім указаны даты праходжання Месяцам знакаў задзяка, фаз Месяца, сатанініскіх дзён у 2004 годзе; дадзена характарыстыка знакаў, выкладзены звесткі пра сатанініскія дні. З улікам фаз Месяца, часу праходжання яго па знаках задзяка, а таксама дат сатанініскіх дзён, вызначаны найбольш спрыяльныя для сяўбы, пасадкі, уборкі, барабцы са шкоднымі хваробамі раслін дні (чыслы) у кожным месяцы 2004 года ў адкрытым і закрытым грунце.

Календар складзены Альбінам МАКАРЭВІЧАМ.

СТУДЗЕНЬ	КРАСАВІК
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Капусты на расадку для цяплицы	Баклажанаў, перцу
Суніц (рэмантантных)	Агуркоў на расадку, салаты, шпінату, кропу, пятрушкі, сельдэрэю на зеляніну
Агуркоў, салаты, кропу, пятрушкі, сельдэрэю на зеляніну (на падаконніку і ў цяплицы)	Бобу, гароху, фасолі
Радыскі, морквы, пятрушкі (каранёвай)	Радыскі, морквы, брукі, рэпы, пятрушкі (каранёвай), пастернаку, буракоў
Цыбулі на зеляніну	Памідораў на расадку
Памідораў на падаконніку і ў цяплицы	Капусты на расадку і пад плёнку
Праполка і апыркванне ўсіх раслін супраць шкоднікаў і хвароб	Бульбы
Уборка зеляніны	Сланечніка
Падкормка і папіль ўсіх культур	Цыбулі, часнаку
	Малін, парэчак, агрэсту
	Суніц
	Яблынь, груш, сліў, вішань, чарэшань і іншых плодовых дрэў
	Руж, акацыі і інш. дрэў і кустоў, што цвітуць
	Хрызантэм
	Нарцысаў, вярбіны, гладыёлусаў, піянінаў
	Гіацынтаў

ЛЮТЫ	МАЙ
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Баклажанаў (на падаконніку і ў цяплицы)	Баклажанаў, кабачкоў, гарбузоў
Суніц (рэмантантных)	Агуркоў
Агуркоў, салаты, кропу, пятрушкі, сельдэрэю на зеляніну (на падаконніку, у цяплицы)	Брукі, радзікі, рэпы, буракоў
Радыскі, морквы, пятрушкі (каранёвай)	Памідораў
Перцу (на падаконніку і ў цяплицы)	Салаты, шпінату, сельдэрэю, пятрушкі на зеляніну
Памідораў (на падаконніку і ў цяплицы)	Капусты
Уборка	Бульбы
Зеляніны	Сланечніка
Радыскі, морквы, пятрушкі (каранёвай)	Цыбулі, часнаку
Падкормліванне і паліванне ўсіх культур	Малін, парэчак, агрэсту
Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	Суніц
Зімовае прышчэпленне яблынь і груш	Яблынь, груш, сліў, вішань, чарэшань і іншых плодовых дрэў (да распускавання пупышак)
	Руж, акацыі і іншых дрэў і кустоў, што цвітуць
	Хрызантэм
	Нарцысаў, вярбіны, гладыёлусаў, піянінаў
	Гіацынтаў

САКАВІК	ЧЭРВЕНЬ
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Баклажанаў	Баклажанаў, кабачкоў, гарбузоў
Суніц (рэмантантных)	Агуркоў
Агуркоў на расадку, салаты, шпінату, кропу, пятрушкі, сельдэрэю на зеляніну (на падаконніку або ў цяплицы)	Брукі, радзікі, рэпы, буракоў
Радыскі, морквы, пятрушкі (каранёвай)	Памідораў
Перцу	Салаты, шпінату, сельдэрэю, пятрушкі на зеляніну
Памідораў на расадку	Капусты
Капусты на расадку	Бульбы
Уборка	Сланечніка
Зеляніны	Цыбулі, часнаку
Радыскі, морквы, пятрушкі (каранёвай)	Малін, парэчак, агрэсту
Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	Суніц
Зімовае прышчэпленне яблынь і груш	Яблынь, груш, сліў, вішань, чарэшань і іншых плодовых дрэў (да распускавання пупышак)
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	Руж, акацыі і іншых дрэў і кустоў, што цвітуць
	Хрызантэм
	Нарцысаў, вярбіны, гладыёлусаў, піянінаў
	Гіацынтаў

ЛІПЕНЬ	ЖНІВЕНЬ
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Баклажанаў	Баклажанаў, кабачкоў, гарбузоў
Суніц (рэмантантных)	Агуркоў
Агуркоў на расадку, салаты, шпінату, кропу, пятрушкі, сельдэрэю на зеляніну (на падаконніку або ў цяплицы)	Брукі, радзікі, рэпы, буракоў
Радыскі, морквы, пятрушкі (каранёвай)	Памідораў
Перцу	Салаты, шпінату, сельдэрэю, пятрушкі на зеляніну
Памідораў на расадку	Капусты
Капусты на расадку	Бульбы
Уборка	Сланечніка
Зеляніны	Цыбулі, часнаку
Радыскі, морквы, пятрушкі (каранёвай)	Малін, парэчак, агрэсту
Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	Суніц
Зімовае прышчэпленне яблынь і груш	Яблынь, груш, сліў, вішань, чарэшань і іншых плодовых дрэў (да распускавання пупышак)
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	Руж, акацыі і іншых дрэў і кустоў, што цвітуць
	Хрызантэм
	Нарцысаў, вярбіны, гладыёлусаў, піянінаў
	Гіацынтаў

«Народная воля» жадае Вам добрага ўраджая!

Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	Уборка
Прышчэпленне плодовых дрэў	Ранняя капуста
	Агуркоў і зеляніны
	Ранняя бульба і ранніх караняплодаў
	Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх сліў, яблыкаў, вішань
	Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб
	Паліванне і падкормліванне ўсіх культур
	Акуліроўка (прышчэпленне пупышак) яблыняў, груш і іншых плодовых дрэў

ЖНІВЕНЬ	СНЕЖАНЬ
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Агуркоў на расадку для цяплицы	Агуркоў і зеляніны
Радыскі, брукі, рэпы	Радыскі, брукі, рэпы
Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)	Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)
Суніц	Суніц
Уборка	Уборка
Агуркоў і зеляніны	Агуркоў і зеляніны
Ранняя бульба і ранніх караняплодаў	Ранняя бульба і ранніх караняплодаў
Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў	Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў
Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	Паліванне і падкормліванне ўсіх культур

СНЕЖАНЬ	ЛІПЕНЬ
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Агуркоў і зеляніны	Агуркоў і зеляніны
Радыскі, брукі, рэпы	Радыскі, брукі, рэпы
Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)	Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)
Суніц	Суніц
Уборка	Уборка
Агуркоў і зеляніны	Агуркоў і зеляніны
Ранняя бульба і ранніх караняплодаў	Ранняя бульба і ранніх караняплодаў
Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў	Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў
Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	Паліванне і падкормліванне ўсіх культур

ЛІПЕНЬ	ЖНІВЕНЬ
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Агуркоў і зеляніны	Агуркоў і зеляніны
Радыскі, брукі, рэпы	Радыскі, брукі, рэпы
Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)	Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)
Суніц	Суніц
Уборка	Уборка
Агуркоў і зеляніны	Агуркоў і зеляніны
Ранняя бульба і ранніх караняплодаў	Ранняя бульба і ранніх караняплодаў
Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў	Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў
Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	Паліванне і падкормліванне ўсіх культур

СПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ	КАСТРЫЧНІК
Сяўба, пасадка	Віды работ па культурах
Радыскі	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Пятрушкі і сельдэрэю на зеляніну	Спрыяльныя дні
Суніц	Сяўба, пасадка
Часнаку пад зіму	Плодовых дрэў і кустоў
Плодовых і ягадных культур	Цыбулі і часнаку (пад зіму)
Руж, акацыі і іншых дрэў і кустоў, што цвітуць	Морквы (пад зіму)
Уборка	Уборка
Бульбы для працяглага захоўвання	Бульбы для працяглага захоўвання
свежага спажывання	свежага спажывання
Буракоў, рэпы, радзікі і морквы	Морквы і іншых караняплодаў
Сліў, груш, яблыкаў, агрэсту	Позніх яблыкаў
Памідораў і агуркоў	Культывацыя, праполка, апыркванне супраць шкоднікаў і хвароб ўсіх культур
Праполка і апыркванне ўсіх культур на ўсіх культурах, апыркванне іх супраць шкоднікаў і хвароб	Абразка дрэў і кустоў
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	Нарыхтоўка сакаў з плодаў і ягад, квашанне капуст
Нарыхтоўка сакаў з плодаў, кансерваванне плодаў і ягад, квашанне капуст	

КАСТРЫЧНІК	ЛІСТАПАД
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Плодовых дрэў і кустоў	Плодовых дрэў і кустоў
Цыбулі і часнаку (пад зіму)	Цыбулі і часнаку (пад зіму)
Морквы (пад зіму)	Морквы (пад зіму)
Уборка	Уборка
Бульбы для працяглага захоўвання	Бульбы для працяглага захоўвання
свежага спажывання	свежага спажывання
Морквы і іншых караняплодаў	Морквы і іншых караняплодаў
Позніх яблыкаў	Позніх яблыкаў
Культывацыя, праполка, апыркванне супраць шкоднікаў і хвароб ўсіх культур	Культывацыя, праполка, апыркванне супраць шкоднікаў і хвароб ўсіх культур
Абразка дрэў і кустоў	Абразка дрэў і кустоў
Нарыхтоўка сакаў з плодаў і ягад, квашанне капуст	Нарыхтоўка сакаў з плодаў і ягад, квашанне капуст

ЛІСТАПАД	СНЕЖАНЬ
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Насення яблынь, груш, сліў, вішань для атрымання сямцаў	Насення яблынь, груш, сліў, вішань для атрымання сямцаў
Цыбулі і часнаку (пад зіму)	Цыбулі і часнаку (пад зіму)
Морквы (пад зіму)	Морквы (пад зіму)
Уборка	Уборка
Бульбы для працяглага захоўвання	Бульбы для працяглага захоўвання
свежага спажывання	свежага спажывання
Морквы і іншых караняплодаў	Морквы і іншых караняплодаў
Позніх яблыкаў	Позніх яблыкаў
Культывацыя, праполка, апыркванне супраць шкоднікаў і хвароб ўсіх культур	Культывацыя, праполка, апыркванне супраць шкоднікаў і хвароб ўсіх культур
Абразка дрэў і кустоў	Абразка дрэў і кустоў
Нарыхтоўка сакаў з плодаў і ягад, квашанне капуст	Нарыхтоўка сакаў з плодаў і ягад, квашанне капуст

СНЕЖАНЬ	ЛІСТАПАД
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Агуркоў і зеляніны	Агуркоў і зеляніны
Радыскі, брукі, рэпы	Радыскі, брукі, рэпы
Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)	Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)
Суніц	Суніц
Уборка	Уборка
Агуркоў і зеляніны	Агуркоў і зеляніны
Ранняя бульба і ранніх караняплодаў	Ранняя бульба і ранніх караняплодаў
Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў	Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў
Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	Паліванне і падкормліванне ўсіх культур

ЛІСТАПАД	СНЕЖАНЬ
Віды работ па культурах	Віды работ па культурах
Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры	Дні, неспрыяльныя для сяўбы і пасадкі любой культуры
Спрыяльныя дні	Спрыяльныя дні

Сяўба, пасадка	Сяўба, пасадка
Агуркоў і зеляніны	Агуркоў і зеляніны
Радыскі, брукі, рэпы	Радыскі, брукі, рэпы
Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)	Салаты, шпінату, пятрушкі (ліставой)
Суніц	Суніц
Уборка	Уборка
Агуркоў і зеляніны	Агуркоў і зеляніны
Ранняя бульба і ранніх караняплодаў	Ранняя бульба і ранніх караняплодаў
Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў	Суніц, парэчак, чарэшань, ранніх яблыкаў
Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб	Праполка і апыркванне ўсіх культур супраць шкоднікаў і хвароб
Паліванне і падкормліванне ўсіх культур	Паліванне і падкормліванне ўсіх культур

Четверг, 19 февраля

БТ	ОНТ
07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00	07.00, 09.00, 18.00, 20.00, 23.00
07.05 "Наше утро".	07.05 "Наше утро".
09.05 "Дом".	09.05 "Дом".
10.40 "Угадай мелодию".	10.40 "Угадай мелодию".
11.05 "Дисней-клуб".	11.05 "Дисней-клуб".
15.25 "Город женщин".	15.25 "Город женщин".
16.05 "Берег мечты".	16.05 "Берег мечты".
16.55 "Большая стирка".	16.55 "Большая стирка".
18.10 "Дом".	18.10 "Дом".
20.00 "Время".	20.00 "Время".
21.00 "Сериал "Моя граница".	21.00 "Сериал "Моя граница".
22.00 "Сериал "Улицы разбитых фонарей-5".	22.00 "Сериал "Улицы разбитых фонарей-5".
23.15 "Человек и закон".	23.15 "Человек и закон".
23.55 "Брачные игры животных".	23.55 "Брачные игры животных".

РОССИЯ	НАТ
07.45 "Повторение пройденного".	07.45 "Повторение пройденного".
08.50 "Короткое замыкание".	08.50 "Короткое замыкание".
09.50, 23.25 "Вести. Дежурная часть".	09.50, 23.25 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 16.00, 19.00 "Вести".	10.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.20, 19.30 "Местное время. Вести-Москва".	10.20, 19.30 "Местное время. Вести-Москва".
10.50 "Что хочет женщина".	10.50 "Что хочет женщина".
11.50, 21.00 "Сериал "Вокзал".	11.50, 21.00 "Сериал "Вокзал".
16.10 "Сериал "Кобра. Антитеррор".	16.10 "Сериал "Кобра. Антитеррор".
17.00 "Сериал "Небо в горошек".	17.00 "Сериал "Небо в горошек".
17.55 "Сериал "Таинственные следствия-2".	17.55 "Сериал "Таинственные следствия-2".
19.50 "Спокойной ночи, малыши!".	19.50 "Спокойной ночи, малыши!".
22.00 "Вести".	22.00 "Вести".
22.20 "Сериал "Идиот".	22.20 "Сериал "Идиот".

НАТ	НАТ
09.00, 11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".	09.00, 11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".
09.20 "Квартирный вопрос".	09.20 "Квартирный вопрос".
10.20 "Страна советов".	10.20 "Страна советов".
14.35 "Принцип домино".	14.35 "Принцип домино".
16.30 "Сериал "Она написала убийство".	16.30 "Сериал "Она написала убийство".
17.35 "Протокол".	17.35 "Протокол".
18.40, 22.50 "Сериал "Удар лотоса".	18.40, 22.50 "Сериал "Удар лотоса".
19.50 "Сериал "Я все решаю сама".	19.50 "Сериал "Я все решаю сама".
21.00 "Страна и мир".	21.00 "Страна и мир".
21.35 "Красная стрела".	21.35 "Красная стрела".
21.45 "К барберу!".	21.45 "К барберу!".

10.20	"Страна советов".
14.35	"Принцип димоню".
16.30	Сериал "Она написала убийство" .
17.35	Протокол.
18.40, 22.50	Сериал "Удар лотоса".
19.50	Сериал "Я все решу сама" .
21.00	"Страна и мир".
21.35	Красная стрела.
21.45	"К барьеру!"
СТВ+RenTV	
06.15, 18.00	"Минщина. Люди, события, факты".
06.25, 15.40	"Пауэр рейнджеры, или Могучие рейнджеры". Сериал.
06.50	"Близнецы судьбы". Мульти-сериал.
07.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.45	"24 часа".
08.00, 10.00	"СТВ-спорт".
08.05	"Светская хроника".
08.20, 23.05	"Технология".
08.30	Боевик "Охотник за убийцами" .
09.55	"Судьбы своей хозяйка".
10.20	Проект "Отражение".
10.50	"Дикая планета".
11.30	"Ессе Номо".
11.45	"Фильм, фильм, фильм".
12.00	"Сас суда".